

TAALTOESTANDEN

Steeds meer scholen hebben leerlingen uit alle windstreken, met een keur aan moedertalen en grote onderlinge niveaueverschillen in het Nederlands. Voor leerkrachten en docenten kan het werken met deze grote diversiteit lastig zijn. Dat is bekend. Maar minder bekend is dat deze rijkdom aan talen en culturen op school ook kansen biedt.

Het creatief en effectief benutten van die kansen, daar gaat het om bij de themadag **Taaltoestanden**. Taal is daarbij het hoofdthema: talen op school en thuis, de taal van de straat en de taal van de politiek, taal in sms-berichten en op internet. De talen waarin we met elkaar communiceren, en de talen waarmee we onszelf identificeren. Talen van nu en talen van de toekomst.

De dag wordt verzorgd voor leerkrachten en docenten in het primair en voortgezet onderwijs.

Programma Taaltoestanden

De dag begint om half tien en bestaat uit twee interactieve presentaties in de ochtend en twee workshoprondes in de middag. Tussentijds wordt u een lunch aangeboden en we ronden om half vijf af met een borrel.

Interactieve presentaties:

- Meertaligheid: kansen of problemen? (Piet Litjens – ITTA)
- Meer kansen voor meertalige kinderen. (Maaïke Verrips – De Taalstudio)

Workshops:

- Culturen & Communicatie – Femmy Witte
- Taaldiversiteit en meertaligheid – Maaïke Verrips
- Taalverschijnselen – Piet Litjens
(z.o.z.)

Gegevens open inschrijving:

De themadagen worden vier keer georganiseerd:

- Primair onderwijs: juni en oktober
- Voortgezet onderwijs: juni en november

De precieze data zijn eind februari bekend via itta.uva.nl en taalstudio.nl. Als u geïnteresseerd bent om deze dag bij te wonen, kunt u ook een e-mail sturen naar itta-fgw@uva.nl. Dan stellen wij u persoonlijk op de hoogte.

Locatie: Amsterdam

Kosten: € 225,= per persoon.

Desgewenst is het mogelijk om deze dag op locatie te organiseren. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Femmy Witte, 020 – 525 2918.

Aanmelding en nadere informatie:

PO: Maaïke Verrips, De Taalstudio, 020-5285077, info@taalstudio.nl

VO: Femmy Witte, ITTA, 020-5252918, itta-fgw@uva.nl

TAALTOESTANDEN

Workshop ‘Culturen & Communicatie’ door Femmy Witte

In deze workshop staat gebruik maken van culturele herkomst en communicatiekarakteristieken van de ‘vreemde’ moedertalen van leerlingen in het onderwijs centraal. Door culturen te spiegelen en op zoek te gaan naar de contrasten en overeenkomsten binnen de smeltkroes van culturen die uw onderwijsinstelling in huis heeft, wordt zichtbaar gemaakt wat u daar in de klas mee kan doen. Het streven is, de deelnemers met een bundeltje direct in de onderwijspraktijk toepasbare werkvormen onder de arm naar huis te laten gaan.

Workshop ‘Taaldiversiteit en meertaligheid’ door Maaïke Verrips

In deze workshop staat taaldiversiteit centraal. We baseren ons op de al jaren lopende Talenquiz. Dat is een (gratis) maandelijks quiz voor leerlingen in de bovenbouw van HAVO en VWO, met inmiddels meer dan 25.000 deelnemers. De Talenquiz besteedt aandacht aan actuele taalverschijnselen: vertaalcomputers, leenwoorden, dyslexie, zinsconstructies, debateertrucs. In deze workshop leren de deelnemers, hoe je op basis van dit materiaal zelfstandig lessen over taaldiversiteit kunt opzetten.

Een vraag uit de talenquiz:

Japans heeft geen duidelijke relatie met andere talen – het is een isolaat. Toch kennen wij in Nederland een klein aantal Japanse woorden: Samurai, Tsunami, Karate, Suzuki. Het Japans gebruikt juist erg veel leenwoorden, ook uit het Nederlands. Wat is het Japanse woord voor ‘trap’? En waarom denk je dat?

- Torapu.
- Trap.
- Trappi.
- Trpa.

Workshop ‘taalverschijnselen’ door Piet Litjens

‘De rol en functie van taal en communicatie veranderen de laatste decennia sterk onder invloed van televisie, media, internet, mobiele communicatie, sociale media. De impact hiervan is te vergelijken met de uitvinding van de boekdrukkunst in de middeleeuwen.’ (Prof. dr. Joop van der Horst) De eisen aan taalvaardigheid en geletterdheid worden steeds hoger. Meertaligheid is daarbij soms een positief en soms een negatief fenomeen. Kernthema’s in deze workshop:

- meertaligheid en taalverwerving
- taalbeleid op school
- standaardtaal en dialect
- straattaal en schooltaal
- mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid
- en verder: wat doen we met spelling en grammatica, het handschrift, uitspraak en verstaanbaarheid?